

BONA PAU

N.º 335 - Any XXIX

FULL PARROQUIAL DE MONTUÏRI

Gener 1981

Tercera època

L'entrada de l'any 1981 coincideix també amb l'inici de la que serà tercera època d'aquest full parroquial.

Si feim un poc d'història —curta, però de més de trenta anys— veurem tot d'una que podem considerar com a primera època de BONA PAU els tres primers números corresponents a 1952, els quals s'editaren en format d'octavilla impresa a les dues cares. La segona comprèn els 331 números editats entre 1953 i 1980; 28 anys imprimint BONA PAU, tots els mesos i sense interrupció, a tamany quartilla i a quatre pàgines. No hi ha dubte que damunt aquests fulls ha quedat plasmada la història de Montuïri, ja que els fets de més relleu —des dels caires socials, econòmics, polítics, demogràfics, fins als més estrictament religiosos— poden trobar-se en aquesta entranyable publicació montuïrera, per altra banda, una de les més antigues de l'Illa.

Els qui ara redactam BONA PAU hem considerat que havíem de fer-la més grossa, sense perdre res de la seva identitat. I per començar,

engrandim l'extensió del format al tamany de foli, com es pot veure, i també el nombre de les pàgines, projectant, encara, per més envant, si els col·laboradors augmenten i les despeses econòmiques ho permeten, fer créixer el nombre de pàgines.

Sembla que la continuïtat de BONA PAU roman assegurada per haver-hi entrat a formar part, del que podria ésser el cos de redacció, una saba nova, joves amb il·lusió i ganes de renovació personal i col·lectiva i amb el desig de que aquest full sia certament el que

tots volem: un mitjà que difongui el bategar de Montuïri dins un món cultural que mai s'esborrarà.

I perquè aquesta difusió sia més representativa hem cregut que convé escriure'l en la nostra llengua, encara que algú trobi dificultats en la seva lectura: així ens familiaritzarem més amb ella i la seva normalització serà més prest realitat viva.

Sols resta dir que l'ajuda i comprensió que hem trobat fins ara, esperam tindrà continuïtat i més bona acceptació amb aquesta millora.

O. ARBONA

HIMNE A MONTUÏRI

Montuïri, terra abundosa,
com ta terra és el teu cor.
Tot lo bo fruita en ta entranya,
tot lo que és dolent s'hi mor.

Ta sementera floreix i grana
més que cap altra de dins el Pla;
tu mai li negues al que et demana,
i ens assegures el nostró pa.

Del teu boscatge
ens du l'oratge
de les floretes el grat perfum.
¡Vila enlairada, que ho ets d'hermosa,
vila enlairada cap a la llum!

Baix de la volta que els astres corren,
més noble terra no ha vist ningú.
Totes les glòries del món s'esborren
quan el cor nostre s'adreça a tu.

Ets l'enyorança
i ets l'esperança
dels que en tu pensen quan estan lluny.
¡Vila enlairada, que ho ets d'hermosa,
vila enlairada cap a la llum!

Pere Capellà

Joan Miralles, pregoner de l'estendard

Festa del 31 de desembre a Mallorca

El passat dia 31 de desembre, Mallorca va commemorar la seva incorporació a la corona catalano-aragonesa. La festa, a Cort, on es llegí «La Colcada» de Pere d'Alcàntara i hi hagué un parlament del batlle Ramon Aguiló, fou seguida per un públic nombrosíssim. A la sala de sessions de l'ajuntament de Ciutat de Mallorca, el professor Joan Miralles, del departament de català de la Universitat de Palma, va pronunciar un pregó sobre la festa de l'estendard o de la Conquesta, dues antigues denominacions de la diada del 31 de desembre.

Miralles féu una llarga referència històrica a la tradició de la festa a partir del segle XIV, amb els seus moments d'esplendor i, altres èpoques d'oblit relatiu, fins que l'any 69 l'estendard d'Aragó, conegut popularment com a bandera de les quatre barres, tornà a onejar a la plaça de Cort.

«Com hauran pogut interpretar —explicà el professor Miralles— aquesta és una diada antiga, molt antiga, tradicional, multitudinària, popular i variada, que comença essent una festa de caire religiós i continuà per viaranyes civils, i que ha tingut dues etapes ben definides. La primera, que arriba fins a l'any 1827, d'una gran vistositat i magnificència, amb un primer moment, gòtic, en què l'estendard ronda la ciutat, mentre que a partir del segle XVI fins al XIX aquest és manté fix al mig de la plaça de Cort i s'hi van introduint formes de cerimonial barroc. La segona etapa, a partir del 1844 fins ara, és una festa que ha perdut, en gran part, la calor popular que havia tingut temps enrere, i que s'ha vist reduïda i manipulada de manera evident, com en el cas de la desaparició de la tela de l'estendard.»

El professor Miralles acabà el seu pregó amb aquestes consideracions finals: «Ara bé, quin ha estat el sentit original d'aquesta festa? Deixant de banda les interpretacions pseudohistòriques que s'han anat fent, sobretot en aquesta segona etapa, crec que no hi ha dubte que la festa del 31 de desembre, la festa de Sant Silvestre i de Santa Coloma ha significat, d'una manera tradicional, allò que ja indica el nom o noms populars amb què és coneguda.

Festa de la Conquesta, perquè commemora la transcendental conquesta de Mallorca, aleshores sota domini

almohade, duta a terme pel rei Jaume I i les tropes que l'acompanyaven, i que dugué com a conseqüència un procés de canvi cultural, una aculturació, amb totes les seves conseqüències: canvi de llengua, religió, formes de vida, tècniques, institucions i relacions socials, etc. Festa de l'estendard, perquè en aquesta festa era homenatjat el símbol reial de Jaume I i en general de la dinastia que regnava sobre totes les terres de la Corona d'Aragó, un símbol, que naturament, no era estrany, sinó que era sentit com a cosa pròpia pels repobladors de les nostres terres il·lenques que, com sabem, provenien majorment de les comarques barcelonines, gironines i rosselloneses, i que parlaven la variant oriental de la llengua catalana.

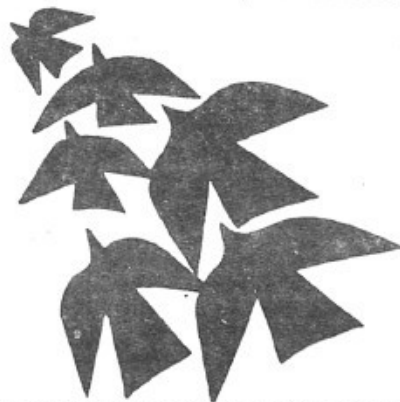
La nostra personalitat col·lectiva

Ara, a dues passes del segle XXI, ens podem demanar si després de set segles aquesta festa continua tenint, i podrà tenir en el futur, algun sentit, alguna utilitat cívica. Crec que és evident que les coses han canviat, i no poc des que el rei Jaume I entrà, victoriós, amb les seves tropes per la porta de Santa Margalida. I, naturalment, són diversos els episodis de la celebració que han passat a ser anacrònics. Tanmateix, no podem deixar de tenir en compte alguns símbols inqüestionables, que són el fonament de la nostra personalitat col·lectiva. I de nou em referesc a l'estendard d'Aragó, un símbol que ens agermana amb les altres terres catalanoparlants que comparteixen una mateixa llengua i cultura. Aquesta llengua que avui continua essent la clau de volta de la nostra consciència col·lectiva i que serveix d'eina d'intercomunicació personal i de vehicle de cultura il·lustrada i popular a tots els catalanoparlants.

I no oblidem tampoc, ara que vivim, afortunadament, una nova etapa política, democràtica i autonomista, que avui es fa més necessari que mai posar els fonaments adequats al nostre futur autònom. Però, pensem que la recuperació dels senyals més bàsics de la nostra comunitat nacional no podran arribar mai a ser normals, i normal ve de norma, si no tenim, si no se'ns retorna el poder d'autogovern de què gaudirem temps enrere. Si no és així, si no hi ha suficient poder autònom, no hi haurà, perquè no n'hi pot haver, entre d'altres conseqüències, ni normalització lingüística ni cultural.

La llengua

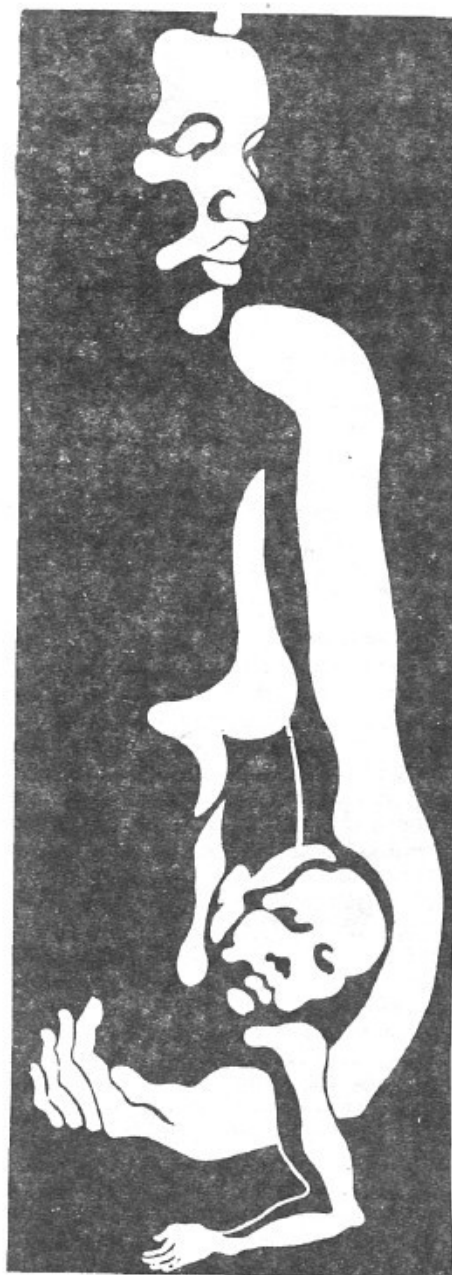
I m'interessa recalcar particularment la qüestió de la llengua, perquè darrerament estem vivint una falsa sensació de normalitat, i la realitat és

que la situació sociolingüística de la nostra llengua a les Balears, sobretot a Palma i principalment en els àmbits formals i públics, és greu, per bé que aquests darrers anys s'hagin fet alguns progressos; i això no ho hem d'amagar, de la mateixa manera que cap malaltia no pot atemorir el metge per encarnada que estigui. I és que la llengua no solament ha de ser coneguda teòricament, sinó que, a més, ha de ser usada, i en tots els àmbits, a nivell públic i privat, formalment i informalment.

Es tracta d'un problema d'ús, d'un problema sociolingüístic d'una llengua, la nostra, la llengua catalana, que continua essent la parenta pobre enfront del predomini, acaparador i aclaparador del castellà, que continua essent l'eina, l'instrument d'intercomunicació, almenys en gran part, a l'escola, a l'administració pública i als mitjans de comunicació de masses. I no hi ha dubte que fer que

(Segueix a la pàg. 7)

LA CAMPANYA DE CARITAS

Amb motiu de la Campanya de Nadal d'enguany, el grup de «Poble i Drets Humans» de la Comissió d'Acció Social, va organitzar una taula rodona sobre «Atur i Marginació. Causes i conseqüències». El tema va provocar interès i participació entre els assistents, i va ésser tractat amb profunditat i objectivitat pels integrants de la «taula»: Miquel Alenyar, economista; Carmel Bonnin, misser, del grup «Justícia i Pau»; Jaume Santandreu, capellà, de l'equip de «La Sapiència», i Demetri Penya, president de la Petita i Mitjana Empresa.

L'objectiu de la «taula rodona» era sensibilitzar i mentalitzar el poble sobre els problemes d'atur i marginació, i obrir els ulls a les arrels que els provoquen i a les conseqüències que produeixen. El lema de la Campanya, era: «Celebrar Nadal, vol dir posar-se de part dels qui estan abaix».

— DAVANT UN GREU PROBLEMA — — RESSÒ D'UNA TAULA RODONA —

MIQUEL ALENYAR, ECONOMISTA

DES DE LA SAPIÈNCIA

Va intervenir, en primer lloc, en Miquel Alenyar que va explicar la situació econòmica de les nostres Illes, analitzant la crisi que ens afecta des de 1974, i que té característiques pròpies respecte a la resta de l'Estat Espanyol. Així mateix va indicar que el nivell econòmic no sols es mantén, sinó que té un cert creixement anual (2 %), al mateix temps, però, augmenta l'atur, especialment degut a aquests motius:

— Existeixen més ingressos a nivell col·lectiu, però minven els llocs d'ocupació i de treball.

— Per a fer front a l'increment de salaris, l'empresari ha utilitzat altres mitjans de defensa (per exemple, una major mecanització).

— L'augment dels transports i la no rentabilitat per a l'empresari de mantenir obertes, durant l'hivern, les seves dependències.

EN NOM DELS PETITS EMPRESARIS

Demetri Penya, de la PIMEM, va dir: «Els empresaris, ens sentim marginats, ja que els polítics que ens demanaren el vot, no ens tenen presents en les seves discussions en el Congrés. L'Administració estatal, altrament, tampoc ens té en compte...»

EL MISSE

Carmel Bonnin, va informar que la xifra d'aturats a l'estat espanyol, és d'un milió i mig; i a les nostres Illes entre quaranta mil i cinquanta mil. El 40 % d'aturats no cobren subsidi. «Tenim un moviment obrer —va dir— domesticat, i negociador... Els obrers estan desencisats dels seus Comitès d'Empresa... És fonamental que els sindicats lluitin per a conservar els llocs de treball, i per a crear-ne altres de nous». Parlà, finalment, de la insolidaritat obrera entre aquells que ocupen diferents llocs de feina, envers aquells que no tenen cap tipus de treball.

BONA PAU

Director

Onofre Arbona Miralles.

Redactors

Joan Miralles i Monserrat.

Honorato Moll Ribes

Gabriel Gomila Jaume

Bartolomé Feuler Valens.

Rafel Horrach i Llabrés.

Nota

Económicamente esta publicación se sostiene gracias a las aportaciones de los feligreses con lo que se cubren los gastos de edición.

«Al darrera de les lleis, de les empreses i de les xifres... hi ha la persona», així va començar la seva intervenció En Jaume Santandreu. «La marginació és una conseqüència clara de la lògica del sistema». Va relacionar exhaustivament l'atur com a camí cap a la marginació. Un marginat, aleshores, ja no interessa a ningú. Va diferenciar, també, el problema dels aturats a Palma o als pobles, on els llocs d'espai i/o de convivència són més a l'abast. Per això un aturat de poble, més difícilment arriba a l'alcohol, a la delinqüència o a la droga. Va acabar dient: «M'ofenen si em diuen paternalista, en tot cas, jo som maternalista».

PREGUNTES DELS ASSISTENTS

Després de les intervencions de cada un dels integrants de la «taula» es va obrir un capítol de precís i preguntes.

Miquel Alenyar va insistir en prendre consciència activa en vistes a la solució del conflicte de l'atur, ja que no podem esperar que les solucions ens vinguin donades, ni del govern, ni dels que tenen el capital, ni de la CEOE.. «Ens cal un esforç de creativitat pròpia i de movilització popular...»

Davant el problema de l'atur dels joves, un cop acabats els estudis, es va respondre amb pessimisme, ja que el govern no ofereix solucions, i manca capacitat d'imaginació per a afrontar el problema.

Aquest esforç de mentalització i de denúncia no sols va ésser present a la taula rodona, també l'ambientació de la parròquia i les mateixes celebracions de Nadal (especialment, les matines) van anar enfocades a fer prendre consciència de la duresa de la situació actual per a molts companys nostres.

Entenem, en definitiva, que eludir el problema, per a contentar-nos amb un Nadal folkloritzant seria proporcionar sortides evasives al poble, i traïr el mateix fer de l'Encarnació.

«La carn de Déu és la carn dels homes», hem pogut llegir aquestes festes als esquinells de l'Església. No podem celebrar el naixement del Crist eludint la mort quotidiana dels qui avui són, privilegiadament, la seva mateixa presència entre nosaltres: els més pobres i marginats.

Biel Gomila i Jaume
Rafel Horrach i Llabrés

MIQUEL ROIG, ENTRENADOR DE CAMP A TRAVÉS

«MARI CARMEN ROBLES, CAMPIONA DE BALEARS I BEL BAUZÀ, SUBCAMPIONA»

«Montuiri ha d'estar satisfet de què aquestes dues nines i
Na Rosita Tomàs, de Lloret, s'hagin classificat pel
Campionat d'Espanya»

Indubtablement, dins l'esport en què Montuiri està triomfant de bon de veres és el de camp a través; al que també anomenam cross, marathon o, simplement, «córrer».

El dia 18 d'aquest mes de gener de 1981, dues nines de Montuiri i una altra que va a escola aquí es classificaven per anar al campionat d'Espanya que se celebra l'1 de febrer a Reus (Tarragona). Na Mari Carmen Robles es va proclamar campiona de Balears a la categoria cadete, i Na Bel Bauzà subcampiona juvenil de Balears, i Na Rosita Tomàs, de Lloret i que estudia setè a la nostra escola, quarta cadete. Un dels èxits més destacats de la nostra història del deport montuiri.

En Miquel Roig, directiu de l'Associació de Pares, és l'entrenador dels nostres corredors. Amb ell hem parlat una estona.

—En quines proves heu participat al llarg de l'actual temporada?

—Cross Arenal, Carrera Popular de les Fires d'Inca, Fira de Pollença, Campionat Comarcal de Camp a Través, l'Inca-Palma, Cross Ophiussa, Trofeu Badia de Pollença en el Port i Campionat de Balears federat.

—Qui consideres els més destacats?

—Tots els qui s'entrenen tenen possibilitats d'èxit. Ara bé, degut a l'interès i constància hem de destacar a Na Bel i Na Carme que s'entrenen i mai fallen. Tant de bo en tengués deu amb aquest interès! De Na Bel, l'èxit més important és el subcampionat de Balears i que en el Cross Ophiussa i a Port de Pollença va guanyar a la qui fou campiona de Balears. Si no hagués corregut lesionada el dia 18, avui tendriem dues campiones de la província. De Na Robles, el que ara és la campiona de Balears, el primer puesto a les carreres d'Inca... ara bé d'aquesta podem parlar que totes són èxits ja que les ha guanyades a totes. El quart puesto de Na Rosita Tomàs de Lloret i el dret a participar a aquestes tres en el campionat d'Espanya que es fa el primer de febrer a Reus (Tarragona).

—Quan vos entrenau?

—El dimecres de 12 a 13 tots els nins de primer a vuitè amb els seus professors d'Educació Física a l'Escola. Jo les entren normalment els dilluns i divendres, però últimament l'hem fet quatre dies per setmana ja que havien de córrer el campionat d'Espanya.

—Què li manca al nostre atletisme local?

—Altra gent amb una voluntat decidida, que no els hagin de cridar per entrenar. Possiblement hi hauria més gent que participaria en el Cross si a Montuiri no tinguéssim tanta activitat esportiva. El futbol, balonmano, futbolito... li resten participació ja que un deport és més entretingut que l'atletisme, que és dur i requereix molt de sacrifici. Per altra banda, no mos falta ajuda.

—Com anirà aquest nou any?

—Millor que l'anterior. Estam més organitzats. L'Associació de Pares farà es màxim per fer costat al deport de base, tant l'atletisme com el deport que feis a l'Escola, que són fonamentals. Procurar que tots els qui s'han compromès complesquin; formar-los, que hagi més disciplina i que vagin veient que tot el suport que els donam es vegi correspost, ja que tot quant feim és per a ells. Jo no demanaria res més; si s'aconsegueix això, ja és molt. Els casos de Na Bel i Na Carme són dos caramel·los, ja que a més de les facultats, compleixen, no fallen mai a l'hora d'entrenar, sempre estan a punt i així dona gust entrenar. Sa meva il·lusió i també sa seva era anar al campionat d'Espanya i ho hem aconseguit. Tenen possibilitats. Això fomentará molt l'atletisme aquí a Montuiri. Per un futur veig dos valors que amb el temps

poden esser tan bons com els de les altres tres: me referesc a N'Antònia Tous i na Cati, sa germana de Na Bel.

Fins aquí la xerrada amb En Miquel. Per las nostra part afegirem que de forma irregular uns quaranta a cinquanta nins practiquen aquest deport i fan salut. Malgrat això, pensam que manca responsabilitat per part dels pares i alguns nins. No es pot admetre que a una carrera se n'hi apuntin seixanta i només se'n presentin quaranta. Tot costa molt, tant en doblers, com en organització i el sacrifici d'En Miquel, que no falla mai, en els entrenaments. I perquè fa fred o mal temps deixam de complir. A Montuiri, pot ser, estiguem mal ayesats o tinguem massa coses i activitats. No han de valer excuses banals quan un s'ha compromès. Els d'Algaida —per exemple— es presentaren tots a Pollença i Porres, malgrat el fred o pluja, i de Montuiri en faltaren 20 dels 60 inscrits.

Així i tot hem d'estar orgullosos que per tot allà on anam, Montuiri es dona a conèixer pels bons resultats.

Gabriel Gomila

25 anys enrrera

17 Gener 1956

La festa de Sant Antoni —precedida d'una novena predicada pel P. Pascual de la Missió, on assistia tanta gent que s'havien de col·locar cadires pels passadissos, capelles i presbiteri— s'ha considerada enguany de gran renovació espiritual: més de mil persones acudiren a rebre l'Eucaristia. No hi faltaren les benèides, processó amb les relíquies, banda de música, refresco...

SA FIRA A DUES REVISTES NACIONALS

Un article sobre la Fira de Montuiri ha aparegut damunt «Caza y Pesca», una de les primeres revistes d'Espanya en el seu gènere. Es titula «II.ª Feria de la perdiz mallorquina», i ha estat escrit per Serafin Alarcón Molina, qui es va desplaçar a Montuiri, per assistir a la nostra Fira.

A la seva introducció, dedica alguns paràgrafs a les belleses de l'illa, i després de referir-se a una visita a la finca de Sa Vall, centra el seu contingut a la Fira de Montuiri, de la que comenta «vivimos dos jornadas memorables» i li destina ampla extensió.

Per altra banda, en el número 10 de la revista «El mundo del perro» En Joan Mora publica una crònica de la taula rodona sobre el ca eivissenc, recerca del ca mè mallorquí i desfilada del ca eivissenc. De la seva plana copiam el darrer troc: «Exito de asistentes y correcto el desarrollo del desfile. Muchos aficionados y miembros de la Sociedad Canina insinuaron el apoyar la candidatura de Montuiri para celebrar el concurso valdiero para el campeonato de España en la modalidad de esta raza española. Incluso pensamos organizar pruebas de trabajo para estos perros, a fin de incluirlos en un futuro como obligatorias».

CLASSES DE CULTURA GENERAL I GRADUAT ESCOLAR PER A ADULTS

Han començat, en el Col·legi Nacional, les classes de cultura general i Graduat Escolar per a adults, que subvenciona el Ministeri d'Educació, i són impartides pel professorat de la nostra escola. També es farà un curs de Geografia i Història de Mallorca i Català.

Les classes són totalment gratuïtes, i els qui vulguin optar el títol de Graduat Escolar podran examinar-se a la mateixa escola de Montuiri.

INTENT DE ROBATORI A LA CASA DE LA VILA

La setmana d'abans de Nadal, uns desconeguts entraren als baixos de l'Ajuntament amb la intenció, en es parèixer, de dur-se'n dobbers o objectes de valor. Per a introduir-se a dins l'edifici forçaren els panys i entraren a les sales d'ensais de la Banda, Jutjat i Cobrament d'Arbitris. No havent-hi objectes de valor, no se'n pogueren dur res.

PREMI A LLORENÇ CAPELLÀ

El montuier i bon amic escriptor Llorenç Capellà ha obtingut el Premi Ciutat de Palma de novel·la, per la seva obra «Jack pistoles». Si bé ja havia obtingut èxits literaris, especialment amb les obres «El pallaso espanyat» i «No hi ha vent a la teulada», el premi d'ara el reafirma com a novel·lista de talla. Una vegada més enhorabona!

«ELS REIS» A LA SALA MARIANA

El club jove «Tots junts» de S'Arenal va posar en escena magníficament la tradicional obra mallorquina «Els Reis». Aquest grup tan dinàmic va venir desinteressadament a Montuiri; només que els assistents els ajudaren pel viatge i altres despeses. Gràcies per aquests bons moments.

NADALENQUES

Les matines d'enguany foren molt concorregudes. Més gent que mai! El Cor parroquial i el coret de guiterres i flautes ens deixà meravellats. El sibil·ler petit i bo, cantà com un rossinyol les antigues estrofes. En Mateu Moll Ramonell destaca com una gran promesa. Molt bé!

DELIMITACIÓ DEL CASC URBÀ

En el Ple Extraordinari, celebrat el 18 de desembre, l'Ajuntament acordà l'aprovació definitiva de la delimitació del casc urbà. La decisió fou presa per unanimitat.

CLAVEGUERES

La Comissió de Sanitat del Consistori ha acordat encarregar l'avant-projecte de fer les clavegueres dels carrers de Na Païssa, Molinar, Emili Pou i l'afegit de cent metres de tuberia a l'avinguda Es Dau.

EL COR PARROQUIAL A SANT FRANCESC

El passat diumenge, 21 de desembre, el nostre Cor Parroquial va actuar en el Concert que cada any i per a Nadal es fa a Sant Francesc. Endemés de les dues peces comuns a les altres corals, varen interpretar els villancets «Entonem les més gojoses», a cinc veus i «Tu dorms i reposes» del pare Antoni Martorell.

EL QUE COSTA LA FIRA

La Fira haurà tengut un dèficit de 54.904 pessetes, que seràn satisfetes pel Consell de Mallorca. El resum econòmic de la Fira ha estat el següent:

Despeses	
Soc Caçadors	80.663
Cooperativa Agrícola	97.228
Desfilada Cans	22.998
Ajuntament: Organització	93.015
Total despeses	293.904

Les subvencions que comptava l'Ajuntament eren cent mil pessetes del Consell de Mallorca, cinquanta mil del propi Ajuntament, trenta mil de la Cambra Agrària Local, deu mil de la Caixa Rural i de la Caixa d'Estalvis; i altres que van des de cinc a mil pessetes donades per diferents empreses i comerços.

OBRES PARROQUIALS

Varen quedar definitivament realitzades les obres a la Rectoria, Parròquia i a Ca s'Escolà. Ara donam només un resum provisional, per facilitar-vos més enviant una completa informació.

Les despeses dels picapedrers, sanitaris, electricitat, micros, fusteria i neteja han pujat casi a 2 milions de pessetes, de les quals ja se n'han pagat un milió quatre-cents. La resta s'anirà pagant segons les possibilitats.

La parròquia agraeix de bon de veres totes les ajudes rebudes, molt especialment les que han suposat una aportació personal.

GRUP JOVENT

Els dies 23 i 24 del mes de desembre, el Grup Joven va organitzar al seu local un «taller de fang». Hi participaren una vintena d'al·lots, que després de fer les figuretes de fang, les pintaren el següent dilluns, dia 29.

Està programada una excursió per a tots els participants.

ANTÒNIA CLOQUELL
TOMEU SERVERA

RESULTATS DE LES PROVES CELEBRADES

— **CROSS ARENAL:** Dia 26 de novembre. 29 participants de Montuïri. Benjamí masculí: Biel Nicolau (7è) i Biel Serra (10è). Benjamí femení: Antònia Jiménez (4a), Antònia Tous (6a) i Maribel González (8a). Alevín masculí: Miquel Angel Sánchez (2on). Cadet femení: Rosita Tomàs (2a) i Isabel Bauzá (3a).

— **FIRES D'INCA:** Dia 2 de novembre. 32 participants montuïrers. Campiona absoluta de totes les fèmies, Mari Carmen Robles. Na Bel Bauzá i En Miquel Roig, quintes. Tingueren medalla, Joan Mayol, Gabriel Fontirroig i Ignasi Tomàs de Lloret, Miquel A. Sánchez, Biel Mayol i Toni Robles.

— **FIRA DE POLLENÇA:** Dia 9 de novembre. 43 participants. Mari Carmen, primera infantil i Bel Bauzá, primera dona a la travessa Port Pollença-Pollença, de 8 km.

— **CAMPIONAT COMARCAL DE CAMP A TRAVÉS A PORRERES:** Dia 29 de novembre. 47 participants de Montuïri. Mini femení: Cati Bauzá (1a). Mini masculí: Tomeu Verger (3er), Jordi Jiménez (4art), Mateu Moll (6è) i primers per equips. Benjamí femení: Antònia Tous (1a), Mari Carmen Sánchez (3a), Antònia Jiménez (4a) i primers per equips. Benjamí masculí: Isidre Sánchez (3er). Alevín femení: Joana Jiménez (6a). Infantil femení: Mari C. Robles (1a). Cadete femení: Isabel Bauzá (1a).

— **CROSS OPHIUSSA:** 19 de desembre a la Porciúncula. Només 4 participants ja que era una prova per a federats. Mari Carmen Robles i Isabel Bauzá, primeres en cadetes i juvenils, respectivament. Rosita Tomàs, tercera cadete.

— **CROSS BADIA DE POLLENÇA:** Dia 6 de gener. 4 participants federats de Montuïri i tots quatre dugueren una copa. Na Robles, primera absoluta; Na Bel, segona absoluta i primera juvenil; Toni Robles, primer; i Biel Mayol, segon en juvenils.

— **INCA-PALMA:** 7 de desembre. Participaren tres montuïrers. En Miquel Roig i En Biel Mayol acabaren el 10 km. i en Toni Robles hagués arribat, i una moto no li hagués pegat un cop.

— **CAMPIONAT DE BALEARS FEDERAT:** 18 de gener, a la Porciúncula. de Montuïri. Mari Carmen, campiona cadete, i Bel Bauzá, subcampiona juvenil i Rosita Tomàs, quarta cadete. es tres es classificaren per a anar al campionat d'Espanya que se celebra a Ieas.

FUTBOL

1.ª Regional: L'equip de primera regional no està duent enguany una campanya tan extraordinària com la passada. Tots som ben conscients de que l'any passat duguerem la sort de comptar amb uns jugadors de gran qualitat. Ara bé, la Directiva intenta així com pot, donar força al conjunt. S'ha donat la baixa a alguns jugadors externs que no donaven el rendiment en relació al que costaven. Aquesta mesura està dirigida cap a suprimir despeses. Aquest mes de gener s'han fixat En Tomeu Miralles («Marró») i N'Ignasi del Porreres, a canvi del soldat Montesinos.

Juvenils: Els juvenils, a pesar de nombroses dificultats de tot tipus, han ocupat llocs davanters. un dels problemes més greus que han tingut ha estat la manca de porter en molts de partits. Malgrat això, haguessin pogut dur encara una millor temporada, si alguns d'ells haguessin demostrat més interès, responsabilitat i anar a tots els entrenaments.

Infantils: La revelació futbolística 1980-81 són els infantils de futbolito, categoria en la que per primera vegada hi participa el Club local. Juntament amb Electro-Bauçà, són els candidats al títol de campió. És el màxim goleador, i el que és realment important, desenrotlla un bon joc. Veiem si són campions.

Alevins: El quart equip del C.D. Montuïri és l'alevin de futbolito, categoria que ha implantat enguany la Federació. La marxa no correspon a la vàlua dels seus jugadors. El problema més gros que han tingut ha estat la falta de porter. Possiblement es pugui resoldre fixant-ne un aquest mes de gener. A darrera hora ens arriba la notícia de la sorprenent victòria de 3-1 sobre «Los Almendros», un dels dos equips de davant.

BALONMANO

Per primera vegada, Montuïri ha federat un equip de balonmano femení. Prenen part en el campionat infantil de Balears. Perteneixen al Col·legi d'EGB, i les entrena En Joan Bauçà, directiu de l'APA. Tots els partits jugats els han guanyat per goleig. Van les primeres i enfocades en directe cap a proclamar-se campeonas de Balears.

JOCS ESCOLARS

Han començat ja els Jocs Escolars 80-81, dels que Montuïri és cap de Comarca. Participen el Col·legi Joan Capó i St. Alfons de Felanitx; Verge de Montisio i Nacional de Porreres, Pare Pou d'Algaïda, St. Joan, Lloret i Montuïri.

El 13 de desembre es va fer la primera jornada, precisament aquí a Montuïri. La nostra escola participa amb els següents equips:

Categoria Mini:

Nins: (Camp a través).
Nines: (Camp a través).

Categoria Alevi:

Nins: (Bàsket, Balonmano, Ping-pong, Escacs i Atletisme).
Nines: (Camp a través, Bàsket A) i B), Balonmano, Escacs i Atletisme).

Categoria Benjamí:

Nins: Camp a través, balontiro (tres equips) i Futbito (tercer i quart).
Nines: Camp a través i balontiro (tres).

Categoria Infantil:

Nins: Camp a través, Bàsket, Balonmano, Voleibol, Ping-pong i atletisme.
Nines: Camp a través, Bàsket, Balonmano, Ping-pong, escacs i atletisme.

Categoria Cadete:

Nins: Bàsket, Balonmano i Ping-pong (dos).
Nines: Bàsket, Balonmano i Voleibol.

En total sumen 41 equips, repartits de la forma següent:

Atletisme (4), Camp a través (7), Bàsket (7), Balonmano (6), Voleibol (2), Escacs (3), Ping-pong (4), Balontiro (6) i Futbito (2).

FUTBITO

Per les festes de Nadal, el Bar s'Hostal va organitzar un torneig de Futbito que se celebrà en es Dau. Intervengueren dos equips de Palma —Son Pizà i Penya Arraval— S'Hostal i un combinat de Montuïri. Aquests foren els resultats:

Semifinals

S'Hostal, 3 - Combinat Montuïri, 3 (guanyador S'Hostal per penals)
Son Pizà, 3 - P. Arraval, 2

Finals

S'Hostal, 4 - Son Pizà, 2
P. Arraval, 3 - C. Montuïri, 2

Classificació:

Primer, s'Hostal; segon, Son Pizà; tercer, P. Arraval; i quart, C. Montuïri.

També, per les vacances nadalenques, tres equips benjamins jugaren un torneig a Vilafranca amb les escoles de Sant Joan, Algaïda i Vilafranca. L'equip de 4rt va fer primer del seu grup; l'equip 3er A quedà en tercer lloc i el 3er B, en quart lloc. L'equip de 4rt, per a arribar a ser campió va guanyar per 6-0 a Vilafranca i 4-1 a Algaïda B.

PASSATEMPS

SOPA DE LLETRES

7 noms de carrers de Montuïri.

CORRANDES DE SANT ANTONI

Dia desset de gener
trobam la vostra diada
amb la capella enmurtada
corregudes p'es carrer.

Sant Antoni gloriós,
de mal mos heu de guardar;
dau-mos força per passar
i aigo, fang i encalladors.

Sant Antoni de Viana
és es general del món
i es qui devots d'ell són
guarden sa llei cristiana.

Sant Antoni i el dimoni
jugaven a trenta-u;
el dimoni va fer trenta
Sant Antoni trenta-u.

Sant Antoni ja se'n va;
Sant Antoni adió!
Sant Antoni gloriós,
que molts d'anys pogueu tornar.

(Recopilades p'En Benet Gallard Garau)

Joan Miralles, pregoner

(Ve de la pàg. 3)

la nostra llengua sigui també normal
en tots aquests àmbits només ho
aconsegurem si entre tots la fem
necessària per l'ús, tant els poders
públics com el poble.

La festa agermana

Es aquesta, crec, la utilitat cívica
de la festa que celebrem avui, la diada
que ens agermana pels llaços lin-
güístics i culturals amb les terres
d'allà i deçà el mar, i la diada que
any darrere any ens recorda que
temps enrere fórem un país autònom
gràcies a les nostres pròpies institu-
cions polítiques i socials, les quals
ens forèn arravatades, primer per la
força de les armes i, més tard, de

LA VAGA DE PROFESSORS D'I.N.B.

EL PER QUÈ DE LA VAGA

El motiu més important d'aquesta vaga és el desnivell salarial que existeix entre els funcionaris de l'Estat, que teòricament tenen la mateixa categoria, que repercuteix desfavorablement sobre el professorat.

Des de 1975, un Decret accentuà la discriminació dels docents respecte als altres funcionaris, concretament l'any passat els adjunts d'universitats i catedràtics d'escoles universitàries lograren un augment del 30 %, i els no docents (tècnics d'Administració Civil) augments que van des del 45 % al 57 %, segons els nivells i categoria. Tots aquests augments no segueixen una norma general de proporcionalitat.

Per què s'ha plantejat una vaga indefinida? Aquests anys passats per a solucionar el problema s'havien fet tot tipus de gestions: més de trenta entrevistes amb autoritats dels Ministeris d'Educació i Hisenda, cartes, cridades telefòniques, telegrams, atur administratiu (no firmar actes); el resultat eren sempre bones paraules, promeses, però la solució encara no ha arribat. Per això, i ja que està demostrat que l'Administració només respon a mesures fortes, s'ha plantejat de forma indefinida, encara que la mesura no pareixia del tot satisfactòria.

COM HA SEGUIT EL PROCÉS

L'atur va començar a nivell de tot l'Estat, el dia 19 de novembre, encara que la majoria d'Instituts de Mallorca, per manca d'informació, no s'hi posaren fins al dia 1 de desembre. Tots els professors acudien cada dia als Centres respectius, per a tenir una informació completa i poder discutir els problemes que sorgien. Cada vespre, els representants de cada Institut es reunien al Col·legi de Llicenciats per a coordinar les decisions, mentre que un d'ells anava a Madrid per a unificar criteris i estar al corrent de les reunions que mantenien el Ministeri d'Educació i les Associacions de Catedràtics i Agregats.

Aquests contactes s'han mantingut durant les vacances, basats en un comitè de premsa, un jurídic i un de manteniment de la vaga.

Els darrers esdeveniments són prou coneguts: com informaren la premsa i la TV, el Ministeri concedeix un augment de 6.115 pts. brutes, a part de l'Augment del 12 % comú a tots els funcionaris; per tant, es mantenen en conjunt les mateixes diferències retributives, ja que aquest augment no soluciona la desproporcionalitat.

Davant aquesta resposta, hi ha hagut dues propostes:

A) Continuar la vaga indefinida, donat que no s'ha lograt lo que consideram més important.

B) Suspendre-la, durant tres mesos, per tal que segueixin les negociacions Ministeri-Associacions, amb l'absoluta decisió de seguir-la, si fracassen.

L'Assemblea de professors de Mallorca va acceptar la primera proposta, i a nivell estatal, estudiades totes les dades, s'ha acordat la segona postura, perquè el Ministeri ha concretat la seva oferta, i també per a guanyar la confiança dels pares i dels alumnes.

EL NOSTRE COMENTARI

Comprenem la preocupació dels pares per la repercussió d'aquesta vaga damunt els seus fills, situació dramatitzada per molts d'ells, ja que s'han ajuntat vacances i vaga i s'han cansat de tenir-los per ca-seva. Però voldríem fer una sèrie de puntualitzacions:

1) La responsabilitat d'aquesta vaga tan llarga és del Ministeri, ja que no va accedir a l'apertura de negociacions formals fins als 26-27 de desembre, irresponsable actitud que condueix al desprestigi de l'Ensenyança Estatal.

2) L'Ensenyança Mitja no havia estat mai tan marginada i despreciada com els darrers anys. Això afecta a la seva qualitat, i més si hi ha aquestes diferències retributives entre els mateixos funcionaris, ja que tota persona un poc valuosa fugirà de la docència.

3) El Ministeri no sols perjudica l'Ensenyança econòmicament, sinó també mantenint un nombre grandíols d'alumnes per aules, i professors que expliquen matèries de les que no són especialistes.

4) Fins ara el Ministeri ho legisla tot i per decret, deixant a part la participació del professorat, exigint-li després la responsabilitat.

5) És lamentable el silenci dels partits polítics davant d'una vaga que afecta a més de 20.000 professors d'Institut.

Joana Martorell «Roqueta»
Miquel Martorell «Terric»

manera lenta i dissimulada de vegades, i, ocasionalment, de manera brutal, amb la força dels decrets, conseqüència, tot això, d'una determinada manera, uníformitzadora i centralista, d'entendre l'Estat espanyol. Aquesta crec que és la immensa

lliçó històrica que avui, després de set segles i mig, continua posseint aquesta commemoració.

Ara, qui pot, vol i deu que hi faci la resta. Moltes gràcies i felicitat any nou. Visca Mallorca!

ESGLÉSIA EN CAMÍ

ASSEMBLEA DE JOVES CRISTIANS

S'ha posat en marxa una Assemblea de joves cristians del sector de Petra. Vàrem tenir la primera trobada a Montuiri, participant-hi joves de Petra, Ariany, Vilafranca, Porreres, Sant Joan i Montuiri. Intenta d'esser un moviment d'animació de les iniciatives dels joves d'aquests pobles, fent una opció per a descobrir els valors de l'Evangeli en el medi rural.

Les primeres passes de l'Assemblea van encaminades a descobrir quins desafiaments ens planteja el nostre medi, per tal de donar-hi resposta com a joves creients, i de potenciar accions conjuntes dels distints pobles del sector.

CURS D'INICIACIÓ AL MOVIMENT CRISTIÀ DE JOVES DE POBLES

Després de mig any d'acompanyament un grapat de joves i al·lotes de Montuiri hem fet el curs d'iniciació al Moviment cristià de joves de pobles. L'opció fonamental que defineix el Moviment és la militància evangelitzadora del medi rural: intentar de descobrir, criticar i transformar la nostra realitat, emprant com eina bàsica el mètode de Revisió de Vida, i com a punt de referència la pràctica alliberadora de Jesús de Natzaret.

MISSIONERA DE MONTUIRI, A MALABO

Sor Joana Lladó, de Montuiri, missionera de Montuiri, retorna a l'illa de Bioko (Guinea Ecuatorial), per a dedicar-se a l'ensenyament, en unes condicions infra-humanes en què ha quedat el país després de la dictadura de Macias.

El fet que un membre de la nostra comunitat vagi a servir altres pobles, ens dona consciència de comunió eclesial. Per això, és per a nosaltres una satisfacció, però també un compromís de solidaritat amb els homes i els pobles del Tercer Món.

La seva adreça, ja que seria interessant mantenir-hi correspondència, és la següent: Joana Lladó. Ap. 10. Malabo (Bioko). Guinea Ecuatorial - Africa.

HAN ESTAT AMB NOLTROS

Han compartit i celebrat l'Eucaristia amb noltros, aquests amics: Gaspar Alemany i Pere Riutort, missioners dels Sagrats Cors, Mn. Llorenç Lladó d'una parròquia obrera de Ciutat, i Mn. Josep Estelrich, vicari episcopal de la nostra zona.

No és casualitat que ens trobem amb ells, sinó que respon a la intenció de crear llaços entre distintes comunitats de la nostra Església.

També hem compartit una vetllada, els joves del Moviment rural de Montuiri, amb Na Maria Angels Vega i En Mateu Cabot, militants del MUEC (Moviment d'Universitaris i Estudiants Cristians).

Antònia Cloquell Gomila
Rafel Horrach i Llabrés

CONVIVÈNCIES D'AL·LOTS

Som un grup de jovenets que ens vàrem reunir a Santa Lluïa de Mancor, els dies quatre i cinc de gener, per a fer una convivència i conèixer millor un parell d'amics i amigues, principalment les amigues... Lo primer, va ésser conèixer-nos a nosaltres mateixos, i llavors intercanviar opinions. Seguidament, vàrem aprendre i cantar unes cançons acompanyats de guitarra i flauta.

Vàrem fer bastantes reunions. Qualque moment es varen fer pesades, però ho vàrem superar gràcies a la nostra participació i a les notes d'humor que hi posarem entre tots.

Els temes tractats foren:
— problemes que hi ha en el món.
— valors de Jesús aplicats a la nostra vida.
— estimar i ser estimats.
— ésser persona.
— Jesús allibera.

D'aquesta trobada en vàrem quedar contents, amb l'esperança de fer-ne una altra, que no sigui només convivència, sinó també acampades llargues i qualque excursió més curta.

Oferim aquesta experiència als altres al·lots i nines, companys nostres, perquè puguin participar a altres trobades com aquesta.

Joan Taberner
Joan Verger
Rafel Miralles

PLUVIÒMETRE

NOVEMBRE, 1980

Dia 3	7'30 lts.
Dia 4	2'9 lts.
Dia 5	16'50 lts.
Dia 8	37'40 lts.
Dia 26	23'60 lts.
Dia 29	0'5 lts.
Dia 30	1'0 lts.

TOTAL 89'20 lts.

DESEMBRE, 1980

Dia 15	23'10 lts.
Dia 16	5'40 lts.
Dia 19	3'50 lts.
Dia 27	67'0 lts.
Dia 28	22'70 lts.
Dia 29	4'40 lts.

TOTAL 126'10 lts.

RESUM DE L'ANY

Gener	84'70 lts.
Febrer	31'90 lts.
Març	23'10 lts.
Abril	38'40 lts.
Maig	51'90 lts.
Juny	1'80 lts.
Juliol	
Agost	9'0 lts.
Setembre	13'0 lts.
Octubre	19'5 lts.
Novembre	89'20 lts.
Desembre	126'10 lts.

TOTAL ANUAL 488'60 lts.

El dia més plover de l'any fou el 27 de desembre, amb 67 litres.

MOVIMENT PARROQUIAL

Novembre 1980

NOUS CRISTIANS

Jaume Mas Rigo, fill d'Antoni i de Francesca.

Bartomeu Gomila Pocoví, fill de Gabriel i de Francesca.

Llorenç Munar Miralles, fill de Josep M.^a i de Sebastiana.

Margalida Cerdà Lladó, filla de Joan i Aina.

Bernardí Font Mayol, fill de Pere i de Maria Francesca.

PASSAREN A LA CASA DEL PARE

Dia 12.—Domingo Garcías Fernández, casat, de 73 anys.

Dia 16.—Jerònia Miralles Riera, casada, de 67 anys, a «Porrerenca».

Dia 19.—Joan Miralles Riera, casat, de 73 anys, a «Porrerenca».

Dia 22.—Magdalena Jaume Amengual, viuda, de 64 anys, a «Galiana».

Dia 23.—Pau Moll Mora, vidu, de 81 anys, a «Antic».

Dia 29.—Gabriel Pocoví Mascaró, fadrí, de 80 anys, a «Boira».

Desembre, 1980

NOUS CRISTIANS

Dia 28.—Josep Sastre Cerdà fill de Josep i Maria.

Dia 28.—Guillem Nicolau Pizà, fill de Jeroni i Magdalena.

PASSAREN A LA CASA DEL PARE

Dia 9.—Joan Cloquell Cerdà, a. «Xigala», vidu, de 77 anys.

Dia 14.—Magdalena Martorell Miralles, a. «Roqueta», casada, de 74 anys.

Dia 15.—Jaume Bauçà Miralles, a. «Guerrer», casat, de 73 anys.

RESUM DE L'ANY

DEMOGRAFIA PARROQUIAL, 1980

38 difunts (24 homes i 14 dones)
27 baptismes (14 nins i 13 nines)
Pèrdua: 10 homes i 1 dona.
11 Casaments religiosos

Depòsit Legal P. M. 133-1980